

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

๑. สมัยนั้น พระพุทธเจ้าทรงพระนามว่าอโนมทัสสี เสด็จอุบัติขึ้นแล้วในโลก ฯ ได้มีพระชนมายุถึง ๑๐๐,๐๐๐ ปี ได้มีพระสรีระสูงถึง ๕๘ ศอก พระรัศมีแห่งพระสรีระแผ่ไปตลอด ๑๒ โยชน์ ได้มีพระภิกษุ ๑๐๐,๐๐๐ รูปเป็นบริวาร ฯ วันหนึ่ง ในเวลาใกล้รุ่ง พระพุทธเจ้าทรงพระนามว่าอโนมทัสสีพระองค์นั้น เสด็จออกจากมหารุกขสมาบัติ ทรงพิจารณาดูสัตว์โลกอยู่ทอดพระเนตรเห็นสรทดาบสแล้ว ทรงพระดำริว่า เพราะเราไปสู่สำนักสรทดาบสในวันนี้ เป็นปัจฉิม พระธรรมเทศนาจักมีคุณยิ่งใหญ่ สรทดาบสนั้นจักปรารถนาตำแหน่งพระอัครสาวก สิริวิฑฒกฤษมพีผู้เป็นสหายของสรทดาบสนั้นจักปรารถนาตำแหน่งพระอัครสาวกที่ ๒ และในเวลาจบเทศนา ชฎิล ๗๔,๐๐๐ คน ผู้เป็นบริวารของสรทดาบสนั้น จักบรรลुพระอรหัต เราควรไปในที่นั้น ดังนี้แล้ว ทรงถือบาตรและจีวรของพระองค์ ไม่ตรัสเรียกใคร ๆ อื่น เสด็จไปพระองค์เดียวเหมือนพญาราชสีห์ ฉะนั้น เมื่อพวกอันเตวาสิกของสรทดาบสพากันไปเพื่อต้องการผลไม้ใหญ่ ทรงอธิษฐานว่า ขอสรทดาบสจงทราบว่าเป็นพระพุทธเจ้าเกิด ดังนี้ เมื่อสรทดาบสมองเห็นอยู่นั้นแหละ เสด็จลงจากอากาศประทับยืนอยู่บนแผ่นดินแล้ว ฯ สรทดาบสเห็นพระพุทธานุภาพและความสำเร็จพระสรีระแล้วใคร่ครวญมณฑ์เป็นเครื่องทำนายลักษณะแล้ว ก็ทราบได้ว่า ธรรมดาท่านผู้ประกอบด้วยลักษณะเหล่านี้ เมื่ออยู่ท่ามกลางเรือนย่อมเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ เมื่อออกบวช ย่อมเป็นพระสัมพันธัญญ์พุทธเจ้า มีกิเลสเครื่องมุงบังอันเปิดแล้วในโลก บุรุษผู้นี้เป็นพระพุทธเจ้าโดยไม่ต้องสงสัย จึงทำการต้อนรับ ถวายบังคมด้วยเบญจางคประดิษฐ์ ได้ปูลาดอาสนะถวายแล้ว ฯ พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับนั่ง ณ อาสนะที่ปูลาดแล้ว ฯ แม้สรทดาบสก็ถือเอาอาสนะอันสมควรแก่ตนแล้ว นั่ง ณ ที่ส่วนข้างหนึ่ง ฯ

๒. อุบาสกปล่อยให้เวลาล่วงเลยไปเล็กน้อยแล้ว กลับได้สติ ถ้ามลูกทั้งหลาย ว่า พวกเจ้าพากันคร่ำครวญเพราะเหตุอะไร ๑ พวกลูกจึงบอกว่า คุณพ่อครับ คุณพ่อ ให้นิมนต์พระมาแล้วฟังธรรมอยู่ ห้ามเสียดังเดียว เมื่อเป็นเช่นนั้น พวกผมจึงคิดว่า ขึ้นชื่อว่าสัตว์ผู้ไม่กลัวความตายไม่มี ดังนี้แล้ว จึงพากันคร่ำครวญ ๑ ก็พระผู้เป็นเจ้าของ ทั้งหลาย ไปไหนเสียเล่า ๑ คุณพ่อครับ พระผู้เป็นเจ้าของทั้งหลายพูดว่า ไม่ใช่โอกาส ดังนี้แล้ว พากันลุกจากอาสนะหลีกไปแล้ว ๑ พ่อมิได้พูดกับพระผู้เป็นเจ้าของทั้งหลาย ๑ เมื่อเป็นเช่นนั้น คุณพ่อพูดกับใครเล่า ๑ พวกเทวดาประดับรถ ๖ คัน นำมาจาก เทวโลก ๖ ชั้น จอดอยู่ในอากาศ ต่างเปล่งเสียงว่า ขอท่านจงยินดีในเทวโลกของ พวกเรา ขอท่านจงยินดีในเทวโลกของพวกเรา พ่อพูดกับเทวดาเหล่านั้น ๑ คุณพ่อครับ รถทั้งหลายอยู่ที่ไหน พวกผมมองไม่เห็น ๑ ก็ดอกไม้ที่ร้อยเป็นพวงแล้วเพื่อพ่อ มีไหม ๑ มี ครับคุณพ่อ ๑ เทวโลกชั้นไหนรึนรมย์ ๑ ภพดุสิตอันเป็นที่ประทับอยู่ของพระโพธิสัตว์ ทุกพระองค์ ของพระพุทธ-มารดาและพระพุทธบิดา เป็นที่นารึนรมย์ คุณพ่อ ๑ ถ้าเช่นนั้น พวกเจ้าจงอธิษฐานว่า ขอพวงดอกไม้ จงคล้องที่รถซึ่งมาจากภพดุสิต ดังนี้แล้ว จงโยน พวงดอกไม้ไปเถิด ๑ พวกลูกเหล่านั้น ได้โยนไปแล้ว ๑ พวงดอกไม้เหล่านั้นได้คล้องที่แอก รถห้อยลงในอากาศ ๑ มหาชนเห็นแต่พวงดอกไม้เหล่านั้นเท่านั้น หาเห็นรถไม่ ๑

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔ แปล ไทยเป็นมคธ

๑. เตน สมเยน อโนมทสฺสี นาม พุทฺโธโลเก อุทปาติ ฯ นครํ จนฺทวดี นาม อโหสิ ฯ आयु วสฺสตตสทสฺสํ อโหสิ, สรีรํ อฏฺฐจปณฺณาสทตฺถุพฺเพรํ, สรีรปฺปภา ทฺวาทสโยชนํ ฌริ, ภิกฺขุสฺตตสทสฺสํ ปรีวาโร อโหสิ ฯ โส เอกทิวรํ ปจฺจฺฐกาเล มหากรุณาสมาปตฺติโต วุฏฺฐาย โลกํ โวลเณโต สรทตาปสํ ทิสฺวา อชฺช มยฺหํ สรทตาปสฺส สนฺติกํ คตปจฺจเยน ฌมฺมเทสนา จ มหตี ภวิสฺสตี, โส จ อคฺค- สาวกฺกุจฺจํ ปตฺเถสฺสตี, ตสฺส สหายโก สิริวทฺตมฺมกฺกุมฺพิโก ทฺติยสาวกฺกุจฺจํ ปตฺเถสฺสตี; เทสนาปริโยसानเ จสฺส ปรีวารา จตฺสตฺตตติสทสฺสชฺฉีลา อรทตฺตํ ปาปฺุณิสฺสนฺติมยา ตตฺถ คนฺตุํ วุฏฺฐตีติ อตฺตโน ปตฺตจฺฉีรมาทาย อณฺเฏ กณฺจि อนามนฺเตตฺวา สීโห วิยเอกจโร หุตฺวา สรทตาปสฺส อนฺเตวาสิเกสฺสุ ผลาผลตฺถาย คเตสฺสุ, พุทฺธภาวํ เม ชานาตฺตุติ ปสฺสนฺตสฺเสว สรทตาปสฺส, อากาสโต โอตริตฺวา ปจฺวิยํ ปตฺติฏฺจาลิ ฯ สรทตาปโส พุทฺธานุภาวญฺเจว สรีรนิปฺพตฺติญฺจ ทิสฺวา ลกฺขณฺมนฺเต สมฺมสิตฺวา อิเมหิ ลกฺขเณหิ สมฺนฺนาคโต นามอคารมชฺฉเม วสนฺโต ราชา โหติ จกฺกวตฺตี, ปพฺพ- ชนฺโต โลเก วิวฏฺฐจฺจโท สพฺพพณฺณพุทฺโธ โหติ; อยํ ปุริโส นิสฺสํสยํ พุทฺโธติ ชานิตฺวา ปจฺจคฺคฺคฺมณํ กตฺวา ปญฺจปตฺติฏฺจิตฺเตน วนฺทิตฺวา อาสนํ ปณฺญาเปตฺวา อทาสิ ฯ นิสฺสีทิ ภควา ปณฺณตฺตาสเน ฯ สรทตาปโสปี อตฺตโน อนฺุจฺฉวิกํ อาสนํ คเหตุวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสีทิ ฯ (ธมฺมปทฺฏจกฺถาย ปจฺไม ภาโค/หน้า ๙๖ - ๙๗)

๒. อุปาสโก โลกั วิดีนาเมตวา สตี ปฏิลภิตวา ปุตเต ปุจฺฉิ กสฺมา กนฺท-
 ชาติ ฯ ตาต ตุมฺเห ภิกฺขุ ปกฺโกสาเปตฺวา ฌมฺมํ สุณฺนฺตา สยเมว วารยิตฺถ, อถ
 มยฺมํ มรณสฺส อภายนกสโตโต นาม นตฺถิตฺติ กนฺทิมฺหาติ ฯ อยฺยา ปน กุหิณฺติ ฯ
 อโนกาโสติ อุฏฺฐายาสนา ปกฺกนฺตา ตาตฺตาติ ฯ นาหํ อยฺเยหิ สหฺฐี กเถมีติ ฯ อถ
 เกน สหฺฐี กเถชาติ ฯ จฺหิ เทวโลเกหิ เทวตา จ รเถ อลงฺกริตฺวา อาทาย อากาเส
 จตฺวา อมฺหากํ เทวโลเก อภีรมาหิ อมฺหากํ เทวโลเก อภีรมาหิตฺติ สหฺทํ กโรนฺติ,
 ตาหิ สหฺฐี กเถมีติ ฯ กุหิ ตาต รถา น มยฺมํ ปสฺสามาติ ฯ อตฺถิ ปน มยฺหํ คนฺถิตานิ
 ปุปฺพานีติ ฯ อตฺถิ ตาตฺตาติ ฯ กตโร เทวโลโก รมนฺนียติ ฯ สพฺพโพธิสฺสตฺตานํ พุทฺธ-
 มาตาปิตฺูนญฺจ วสนฺภูจฺฉานํ ตฺลิตฺถวณฺํ รมนฺนียํ ตาตฺตาติ ฯ เตนฺหิ ตฺลิตฺถวณฺโต อากตฺรเถ
 ปุปฺพทามํ ลคฺคตฺตฺติ ปุปฺพทามํ ชิปฺภาติ ฯ เต ชิปฺปิสฺสุ ฯ ตํ รตฺถเร ลคฺคิตฺวา อากาเส
 โอลมฺพิ ฯ มหาชนฺ เตเว ปสฺสตี รถํ นปสฺสตี ฯ (ธมฺมปทฺฏจกฺถาย ปจฺจโม ภาโค/
 หน้า ๑๒๑ - ๑๒๒)